

3. Колесник И. С. Повышение профессионализма тренера как один из ведущих факторов роста спортивного мастерства спортсменов / И. С. Колесник // Теория и практика физической культуры. – 2005. – № 5. – С. 36–37.
4. Наумчук В. І. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор: Дис... канд. пед. наук: 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти / Володимир Іванович Наумчук. Тернопільський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – 232 с.
5. Сватъев А. В. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності: Дис.. д-ра пед. наук: 1300.04 - теорія і методика професійної освіти / Андрій Вячеславович Сватъев; Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2013. – 571 с.
6. Шиян Б. М. Підготовка вчителя фізичної культури третього тисячоліття / Б. М. Шиян // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні: Зб. наук. праць Міжнар. ун-ту «РЕГІ» ім. С. Дем'янчука / Ред. кол. А.С. Дем'янчук та ін. – Рівне: Принт Хауз, 2001. – Вип. 2. – С. 371-374.

Анотація. У статті аналізуються особливості використання інтенсивних технологій навчання та підготовки спеціалістів з використання даних технологій. Визначаються методологічні вимоги до інтенсивних педагогічних технологій. При використанні ігрових технологій, викладачу рекомендується скласти докладний опис завдань своєї навчальної дисципліни в цілому і кожного конкретного заняття, завдання потрібно чітко сформулювати, визначити терміни і обсяг роботи на занятті.

Ключові слова: інтенсивні технології, педагогічні технології, інтерактивні технології, ігрові технології, майбутні учителі фізичної культури.

Gumenyuk S. *Intensive technologies of training in the professional training of future physical cultural teachers*

Abstract. The features of the use of intensive technologies of training and training of specialists in the use of these technologies are analyzed in the article. Methodological requirements for intensive pedagogical technologies are determined. When using game technologies, the teacher is recommended to make a detailed description of the tasks of his discipline as a whole and each specific lesson, the task should be clearly formulated, define the timing and amount of work for the lesson.

Keywords: intensive technologies, pedagogical technologies, interactive technologies, game technologies, future teachers of physical education.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

*Петро Ладика, Юрій Кузь, Станіслав Санжун
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. В сучасний час бути освіченою людиною можна тільки добре володіючи інформаційними технологіями. Адже діяльність людей все більшою мірою залежить від їх інформованості, здатності ефективно використовувати інформацію. Для вільної орієнтації в інформаційних потоках сучасний фахівець будь-якого профілю повинен вміти отримувати, обробляти і використовувати інформацію за допомогою комп'ютерів, телекомунікацій та інших засобів інформаційних технологій. Темпи розвитку соціальної культури, постійно мінливі потреби і інтереси людей змушують фахівців сфери фізичної культури і спорту опановувати нові знання, новітні спортивні і фізкультурно-оздоровчі методики, а також сучасні інформаційні технології [3,5].

В історії людства виділяють три глобальні соціотехнологічні революції - аграрну, індустріальну та інформаційну. Остання з них проходить в даний час і реалізується як процес інформатизації суспільного життя, впровадженням сучасних інформаційних технологій. Кінцевим результатом інформаційної революції має стати створення нової постіндустріальної, інформаційної цивілізації. Інформатизація суспільства є цілеспрямований процес зміни соціального інформаційного середовища. Мета

інформатизації суспільства полягає в підвищенні ефективності експлуатації ресурсів суспільства шляхом системної комп'ютеризації всіх етапів життєвого циклу інформації - її створення, накопичення, зберігання, обробки та використання.

Сучасна стратегія прогресу передових країн світу базується на концепції всебічного культурного, інтелектуального, професійного і фізичного розвитку потенціалу особистості. При цьому в реалізації її цілей основне місце відводиться системі освіти. Тому інформатизація освіти в світі в цілому, і в Україні зокрема, набуває величезного значення[3,5].

Враховуючи вище викладене ми поставили собі за **мету** вивчити особливості застосування інформаційних технологій в процесі підготовки фахівців в галузі фізичної культури та спорту. Мета була реалізована через вирішення наступних **завдань дослідження**: 1. Визначити теоретико-методичні основи застосування сучасних інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту; 2. Визначити основні напрямки застосування інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту.

Інформатизація галузі фізичної культури і спорту повинна бути спрямована на досягнення двох основних цілей:

- перша, як найбільш пріоритетна зараз і на найближчу перспективу, підготовка фахівців для подальшої професійної діяльності в умовах інформатизації суспільства;
- друга підвищення рівня підготовленості фахівців галузі фізичної культури і спорту через вдосконалення технологій навчання на основі використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Перша мета повинна досягатися сучасним підходом до змісту освіти, що передбачає вивчення інформаційних технологій як засобу пред'явлення, обробки і засвоєння інформації. Знання даних технологій, вміле їх використання створюють реальні можливості для включення в підготовку фахівця принципово нового змісту, раніше недоступного для застосування в процесі навчання. Навички пошуку, відбору, оцінки інформації та її подальшого використання поступово починають розглядатися як базовий компонент загальної грамотності [1,2].

Досягнення другої мети практично нерозривно пов'язане з першою. Принципове вирішення задачі підвищення рівня підготовки фахівців за допомогою вдосконалення технологій навчання на основі використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій криється не стільки в галузі технічних можливостей сучасних технологій, скільки в відсутності науково-методичного забезпечення використання цих досягнень.

Уже зараз окреслюються основні напрямки використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності фахівців з фізичної культури і спорту. До них можна віднести:

- створення і використання програм контролю і самоконтролю знань з різних спортивно-педагогічних дисциплін;
- навчальні мультимедіа системи;
- моделювання комп'ютерних змагань, тактичних дій і педагогічного процесу;
- використання інформаційних технологій в організації та проведенні наукових досліджень;
- автоматизовані методи спортивно-педагогічної діяльності;
- автоматизовані методи функціональної діагностики;
- організацію дистанційного навчання і т. д.

Основними завданнями інформаційної підготовки в даний час повинні бути:

- узагальнення та поглиблення теоретичних знань про основні поняття та методи інформації як наукової дисципліни;
- формування умінь і навичок роботи на персональному комп'ютері;
- вивчення і освоєння методів і способів застосування сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності[3,4].

Зміст основних компонентів інформаційної підготовки повинен бути побудовано таким чином, щоб вони могли служити базою для формування основ інформаційної культури майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту. При цьому специфіка предметної області майбутньої професійної діяльності повинна знаходити своє відображення в рішенні конкретних прикладних задач на лабораторних і практичних заняттях.

Аналіз стану питання показує, що, незважаючи на значні потенційні можливості сучасних інформаційних технологій в системі фізкультурно-спортивної освіти, вони ще не знайшли належного застосування. Для вирішення поставлених завдань необхідно:

- розробити педагогічну концепцію підготовки фахівців з фізичної культури і спорту в умовах використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;

- сформулювати основні вимоги до інформаційної підготовки фахівців з фізичної культури і спорту для включення в кваліфікаційні характеристики і в державні освітні стандарти нового покоління;

- проводити подальші наукові дослідження з метою вивчення можливостей сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в підготовці фахівців з фізичної культури та спорту;

- видавати підручники та навчально-методичні посібники, в тому числі і в електронному варіанті, для забезпечення навчального процесу з урахуванням професійної спрямованості майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту;

- цілеспрямовано вирішувати питання, пов'язані з оснащенням фізкультурних навчальних закладів відповідними технічними засобами і комунікаціями[1,3,4,5].

Таким чином, застосування сучасних інформаційних технологій як загального так і індивідуального користування в галузі фізичної культури і спорту сприятиме підвищенню рівня професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.

Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення особливостей застосування інформаційних технологій в різних видах спорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Волков В.Ю. Компьютерные технологии в физической культуре, оздоровительной деятельности и образовательном процессе / В.Ю. Волков. // Теор. и практ. физ. культ. - 2001. - № 5.- С. 56.
2. Єрмаков С. С. Наукові інформаційні аспекти фізкультурної освіти / С. С. Єрмаков // Актуальні проблеми фізкультурної освіти : матеріали II електронної наукової конференції (18 травня 2008 р. м. Харків) / Харьк. нац. пед. ун-т. Г. С. Сковороди. – Харків „ОВС”, 2006. С. 3 – 6.
3. Клопов Р.В. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту із застосуванням інформаційних технологій: теорія і практика: [монографія] / Роман Вікторович Клопов, за ред. С. О. Сисоевої – Запоріжжя: Вид-во Запорізького національного університету, 2010. – 386 с.
4. Ладика П.І. Напрямки застосування інформаційних технологій у навчально-тренувальному процесі легкоатлетів / П.І. Ладика /Сучасна гуманітаристика: збірник матеріал V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (Переяслав-Хмельницький 15 грудня 2017) Переяслав-Хмельницький. 2017, Вип 4. С. 39-42.
5. Резніков В.М. Тенденції прискорення інформатизації освіти в Україні/В.М.Резніков./—[Електронний ресурс].—Режим доступу: <http://www.rusedu.info/Article758.html>

Анотація. У статті розглядається проблема впровадження та застосування сучасних інформаційних технологій в системі фізичного виховання і спорту, визначенні цілі та напрямки застосування інформаційних технологій в процесі підготовки фахівців з фізичної культури та спорту

Ключові слова: спорт, тренування, навантаження, інформація.

Ladyka P., Kuz Y., Saprun S. *Application of information technology in the process of training of physical education and sports professionals*

Abstract. The article deals with the problem of introduction and application of modern information technologies in the system of physical education and sports, defining the goals and directions of application of information technologies in the process of training specialists in physical culture and sports.

Keywords: sport, training, information.ta.

СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Олена Сопотницька, Роман Сопотницький

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Система професійної підготовки фахівців фізичного виховання та спорту розвивається у відповідності з вимогами сучасних соціально-економічних умов, що існують у нашій країні. Українське суспільство з ринковою економікою, що постійно розвивається, вимагає від закладів освіти підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних творчо, самостійно мислити, швидко пристосовуватися до змін, що відбуваються в навколишньому середовищі, готових до виконання своїх обов'язків у майбутній професійній діяльності. Як зазначають іноземні дослідники А. Вройдженстін [19], Р. Жуковські [20], Е. Франке [18], у зв'язку з таким підходом розширюється обсяг теоретичних знань, якими повинні володіти випускники вищих навчальних закладів, розширюються вимоги до спектру їх професійних умінь та навичок.

Насамперед, професійна підготовка фахівців напряму 6.010201 «Фізичне виховання» до здійснення професійної діяльності була і залишається предметом досліджень педагогів. До прикладу, концептуальні засади формування професійної готовності майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту вивчали А. Воронов [1], Ю. Драгнев [2], М. Карченкова [5], О. Проніков [11], Л. Сущенко [16], Б. Шиян [17] та ін. У працях цих науковців охарактеризовано основні підходи до сутності та змісту діяльності фахівців, що працюватимуть в галузі фізичного виховання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури встановлено, що педагогічна спрямованість вчителя фізичної культури в процесі тренерсько-спортивної діяльності вивчена О. Ємцем, О. Коганом, Д. Перепляотчиковим, А. Сватсьвим, О. Свєртневим. Зокрема, О. Ємець [4] проаналізував формування педагогічної спрямованості особистості вчителя фізичної культури в процесі спортивної спеціалізації. Ґрунтовний порівняльний аналіз факторів, які впливають на професійну діяльність спортсменів та тренерів представлено у публікації О. Когана [6]. У дослідженні Д. Перепляотчикова [9] вивчено теорію та практику підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту до організації діяльності ДЮСШ. Провідною ідеєю дисертаційного дослідження А. Сватсьєва було «розуміння підготовки майбутнього тренера-викладача як спеціалізованої випереджальної академічної освіти, в якій відбувається поетапне формування когнітивної, психомоторної та афективної природи студентів напряму підготовки «Спорт (за видами)» з метою успішної самореалізації в професійній діяльності як тренера-викладача» [12, с. 11]. Саме в напрацюванні О. Свєртнева [13] розкрито найбільш оптимальні шляхи професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до спортивно-ігрової діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі. Праці зазначених авторів покладені в основу нашого дисертаційного дослідження та визнані у якості першооснов для досягнення мети й реалізації поставлених завдань.

У своєму дослідженні підтримуємо позицію А. Сватсьєва [12], який аргументовано доводить, що важке й суперечливе утвердження інноваційних підходів у вищій фізкультурній освіті поступово призвело до необхідності оновлення теоретичних і